

SZEGEDI ÍTÉLŐTÁBLA
Gf.II.30.252/2015/4.szám

A Szegedi Ítéltábla a Bihari Ügyvédi Iroda (ügyintéző ügyvéd: dr. Bihari Krisztina) által képviselt felperesnek -a Dr. Ádám Sándor ügyvéd által képviselt alperes ellen szerződés érvénytelenségének megállapítása iránt indított perében a Szegedi Törvényszék 2015. március 31. napján kelt 1.P.21.747/2013/25. számú ítélete ellen a felperes 26. sorszám alatt benyújtott fellebbezése alapján lefolytatott másodfokú eljárásban meghozta a következő

Í T É L E T E T :

Az elsőfokú bíróság ítéletét **helybenhagyja.**

Kötelezi a felperest, hogy 15 napon belül fizessen meg az alperesnek 43 000 (negyvenháromezer) Ft másodfokú perköltséget, és az állami adóhatóság külön felhívására a Magyar Államnak 108 000 (egyszáznyolcezer) Ft fellebbezési eljárási illetéket.

Az ítélet ellen fellebbezésnek helye nincs.

I N D O K O L Á S

A felperes és az alperes jogelődje, a **(L.) Zrt.** (a továbbiakban: alperes) 2008. június 24. napján HIT20565/08. számon egyedi kölcsönszerződést kötöttek egymással, amelynek alapján az alperes 2 880 000 Ft kölcsönt folyósított a felperesnek az **(autó forgalmi rendszáma)** forgalmi rendszámú Nissan Atleon típusú tehergépkocsi vételárának finanszírozása céljából. A felperes a kölcsön összegét 2008. július 5. napjától kezdődően 96 hónapon keresztül havi 55 900 Ft részletekben vállalta visszafizetni. Az ún. egyedi szerződés a „mértékadó” devizanemet CHF-ben határozta meg, az összes törlesztő részlet összege 5 366 400 Ft-ban, míg a THM 20,06 %-ban került megállapításra. A szerződés elválaszthatatlan részét képezte az alperes **(üzletszabályzat jelölése)** számú üzletszabályzata.

A szerződést az alperessel kötött együttműködési megállapodás alapján a szállító **(P.) Kft.** alkalmazottja írta alá.

A finanszírozott gépjármű háromülékes kisteherautó. A felperes a szerződéskötéskor egyéni vállalkozóként fakitermeléssel és kertészeti munkákkal foglalkozott. A házastársa östermelő, a gépjárművet többnyire ő használja, azzal szállít takarmányt az állataik (lovak, sertések) számára a művelésük alatt álló földterületekről.

A szerződéskötést megelőzően kitöltött „Finanszírozási kérelem I.” elnevezésű okiratban a felperes úgy nyilatkozott, hogy a gépjárművet a vállalkozói vagyonaként nyilvántartásba veszi (8. sorszámú beadvány melléklete).

A felperes keresetében elsődlegesen arra hivatkozott, hogy a kölcsönszerződés nem jött létre illetve alaki okból érvénytelen. Ennek jogkövetkezményeként kérte azt hatályossá nyilvánítani 3 479 662 Ft erejéig, mert álláspontja szerint ez esetben 2 880 000 Ft kölcsönösszeg és annak mindenkori jegybanki alapkamata megfizetésével tartozik. Hivatkozott arra, hogy a kölcsönszerződés a Hpt. 213. § (1) bekezdése alapján semmis, mert az nem tartalmazza a b., c. és d. pontban írt kötelező tartalmi elemeket. Erre tekintettel fizetési kötelezettsége a kölcsönösszeg és annak a mindenkori 3 havi CHF LIBOR kamatával megegyező, ezért 2 930 052 Ft erejéig kérte a szerződés hatályossá nyilvánítását. Kérte továbbá a kölcsönszerződés egyes konkrétan megjelölt pontjainak, az üzletszabályzat egészének, valamint egyes megjelölt rendelkezései érvénytelenségének a megállapítását.

Az alperes ellenkérelmében a kereset elutasítását kérte az egyes érvénytelenségi okok körében részletesen kifejtett ellenkérelme alapján. Vitatta a kölcsönszerződés fogyasztói illetve fogyasztási jellegét.

Az elsőfokú bíróság ítéletével a keresetet elutasította. Kötelezte a felperest, hogy 15 napon belül fizessen meg az alperesnek 150 000 Ft perköltséget, valamint az államnak külön felhívásra 172 800 Ft eljárási illetéket.

Az alperes védekezésére tekintettel mindenekelőtt a szerződés fogyasztói jellegét illetően foglalt állást, és arra a következtetésre jutott, hogy az nem minősül fogyasztóinak. Idézte az 1959. évi IV. tv. (a továbbiakban: Ptk.) 685. § b) pontjának, valamint a 2014. évi XXXVIII. tv. (továbbiakban: DH1 tv.) alapján alkalmazandó új Hpt. 6. § 28. pontjának fogyasztó fogalom-meghatározását, rámutatva, hogy a fél a szerződés értelmezése tekintetében csak akkor minősül fogyasztónak, ha azt olyan célból köti, amely független az általa folytatott gazdasági és szakmai tevékenységtől. Kiemelte, ennek bizonyítása a felperest terhelte, azonban a szerződés fogyasztói jellegét a felperes személyes előadása valamint a csatolt okirati bizonyítékok cáfolják. Rámutatott, mindezt nem érinti, hogy a felperes a finanszírozott gépjárművet magáncéljai elérésére (gyermek orvoshoz vitele, szülők látogatása) is használja.

A keresetet érdemben vizsgálva sem a szerződés létre nem jöttére, sem pedig az annak érvénytelenségére vonatkozó felperesi hivatkozást nem találta megalapozottnak. Hangsúlyozta, a Hpt. 213. §-ának rendelkezései a fogyasztási, lakossági kölcsönszerződésre vonatkoznak, s miután a perbeli szerződés nem minősül ilyennek, a jelen perben nem alkalmazhatóak. Az egyes szerződési feltételek tisztességtelenségére alapított keresetet érdemben nem találta vizsgálhatónak a megtámadás elkésettsége miatt.

A felperes módosított fellebbezésében az elsőfokú ítélet megváltoztatását kérte akként, hogy az ítélőtábla kötelezze az alperest 1 350 140 Ft megfizetésére. Változatlan álláspontja szerint a jogügyletet fogyasztóként kötötte. Előadta, bár fakitermeléssel foglalkozik, e tevékenységéhez a gépjárművet nem használja, a vásárlás célja a családi használat volt. Állította, kizárólag saját fogyasztás céljára nevelnek állatokat és az ehhez szükséges takarmányt szállítják a gépjárművel. Hangsúlyozta, a gépkocsit nem szerepelteti vállalkozása eszköznyilvántartásában, üzemanyagköltséget sem számol el. Kiemelte, kizárólag arra alapítottan kérte a szerződés érvénytelenségének megállapítását, hogy a kamat éves százalékos értéke nem került a szerződésben feltüntetésre, és ehhez kapcsolódóan a szerződés hatályossá nyilvánításával kérte az alperes marasztalását. Előadta, az alperes a 2014. évi XL. tv. (a továbbiakban: DH2 tv.) szerinti elszámolást nem készítette el, a felülvizsgált elszámolás elkészítéséig kérte az eljárás felfüggesztését.

Az alperes fellebbezési ellenkérelmében az elsőfokú ítélet helybenhagyását kérte annak helyes

indokai alapján.

A fellebbezés **alaptalan.**

A fellebbezéssel érintett Hpt. 213. §-ának (1) bekezdése fogyasztási illetve lakossági kölcsönszerződés esetén irányadó.

Az ítéletábra osztja az elsőfokú bíróság azon álláspontját, hogy a perbeli kölcsönszerződés nem tekinthető sem az 1959. évi IV. tv. (a továbbiakban: Ptk.) 685. § e) pontja szerinti fogyasztói, sem pedig a jelen perben alkalmazandó, a hitelintézetekről és pénzügyi vállalkozásokról szóló 1996. évi CXII. tv. (a továbbiakban: Hpt.) szerződéskötéskor hatályos 2. számú melléklet III.5. pontjában írt feltételeknek megfelelő fogyasztási illetve a 13. pontban írt lakossági kölcsönszerződésnek. Ennek alapján fogyasztási kölcsön a mindennapi élet szokásos használati tárgyainak megvásárlásához, javíttatásához illetve szolgáltatások igénybevételéhez - a természetes személy részére - nyújtott kölcsön és a felhasználási célhoz nem kötött kölcsön, ha a kölcsönt a természetes személy nem üzletszerű tevékenysége keretében veszi igénybe. Míg a lakossági kölcsön a fogyasztási kölcsön, valamint a lakás, illetőleg üdülő vagy egyéb ingatlan vásárlására, építésére, felújítására, bővítésére, korszerűsítésére, továbbá közműfejlesztésére a természetes személy által igénybe vehető kölcsön.

A szerződés fogyasztói illetőleg a Hpt. fogalomrendszere alapján lényegében azzal megegyező fogyasztási jellegének megítélése szempontjából elhatároló ismérv, hogy a jogalany a konkrét szerződést gazdasági vagy szakmai tevékenységi körén kívül illetőleg azon belül köti (Legfelsőbb Bíróság 2/2011. (XII.12.) PK vélemény a fogyasztói szerződés érvényességével kapcsolatos egyes kérdésekről, 1. pont indokolása). A következőzetes bírói gyakorlat mindezek figyelembevételével a szerződést akkor tekinti fogyasztóinak, ha az független a szerződő fél üzleti, gazdasági céljaitól (BDT2013. 2889, EBH2005. 1321.II.). Ez nem állapítható meg akkor, ha a szerződéskötést a fél által végzett gazdasági tevékenység indokolja, szükségessé teszi, illetve, ha az elősegíti tevékenysége gyakorlását. Annak megítélésénél tehát, hogy az adott kölcsönszerződés fogyasztói illetve a jelen esetben fogyasztási kölcsönszerződésnek minősül-e, a szerződéskötési cél az irányadó, ezért a szerződéskötés körülményeit is vizsgálni kell (BH2015. 197).

Lényeges, hogy a felperes a „Finanszírozási kérelem I.” elnevezésű dokumentumban akként nyilatkozott, hogy a gépjárművet vállalkozói vagyongént nyilvántartásba kívánja venni. Ez azt támasztja alá, hogy a szerződést egyéni vállalkozóként kötötte. A Legfelsőbb Bíróság a 2/2011. PK véleményében akként foglalt állást, hogy kétség esetén a szerződés fogyasztói jellegének bizonyítása a fogyasztót terheli (1. pont). Jelen ügyben a felperes személyes előadása összhangban áll az említett dokumentumban foglaltakkal. Abból kitűnően a felperes házastársával több hektár földön gazdálkodik, amelynek terményét túlnyomórészt állatai takarmányozására használja fel. Ez cáfolja azt a másodfokú tárgyaláson tett nyilatkozatot, miszerint csak saját fogyasztásra nevelnek állatot. Maga adta elő azt, hogy a gépjármű biztosítja a takarmány szállítását. Ehhez képest másodlagos körülmény, hogy a gépkocsit magáncélra is használja. A következőzetes bírói gyakorlat szerint ugyanis, ha a kölcsön felvételére üzletszerű tevékenység keretében kerül sor, a szerződés akkor sem minősül fogyasztóinak, ha a kölcsönt az adós csak részben használta fel gazdasági célja megvalósítása érdekében (BDT2014. 3083. számú eseti döntés).

A kifejtettre tekintettel a felperes az előzőekben írt bizonyítási kötelezettségének nem tudott eleget tenni, önmagában az a tény, hogy a gépjármű végül nem került be vállalkozása eszköznyilvántartásába illetve üzemanyagköltséget nem számolt el utána, a szerződés fogyasztói illetve fogyasztási jellegének alátámasztására nem alkalmas.

A már kifejtettekre figyelemmel az eljárás felfüggesztésére sem kerülhet sor. A DH1 tv. 1. § (1) bekezdése alapján a 2. § 1. pontja szerinti, a hitelintézetekről és pénzügyi vállalkozásokról szóló 2013. évi CCXXXVII. tv. (a továbbiakban: új Hpt.) 6. § (1) bekezdés 28. pontjában meghatározott fogyasztó által kötött szerződések tartoznak a törvény hatálya alá. Az új Hpt. hivatkozott rendelkezése szerint fogyasztónak az önálló foglalkozásán és gazdasági tevékenységén kívül eső célok érdekében eljáró természetes személy tekintendő. Az előzőekben részletezettek szerint a felperes a perbeli szerződés megkötése tekintetében fogyasztónak nem minősül, így az általa kötött szerződés nem tartozik az ún. DH törvények hatálya alá.

A felperes a másodfokú eljárásban marasztalási keresete jogalapjaként kizárólag a Hpt. 213. § (1) bekezdés c) pontjába ütközést jelölte meg. A fentiekben írtakból kitűnően azonban e jogszabályi rendelkezések alkalmazására a perbeli kölcsönszerződés tekintetében nem kerülhetett sor. Mindezekre figyelemmel az ítéletábra az elsőfokú bíróság ítéletét a Pp. 253. § (2) bekezdése alapján helybenhagyta.

Az eredménytelenül fellebbező felperest a Pp. 78. § (1) bekezdése alapján kötelezte az alperes jogi képviselétével felmerült - a 32/2003. (VIII. 22.) IM rendelet 3. § (1) bekezdés a) pontja, (5) bekezdése és 4/A. §-a szerint megállapított ügyvédi munkadíjból álló - másodfokú perköltségének megfizetésére, valamint az Itv. 74. § (3) bekezdése alapján alkalmazandó 6/1986. (VI. 26.) IM rendelet 13. § (2) bekezdése alapján a feljegyzett fellebbezési eljárási illeték viselésére.

S z e g e d , 2015. november 12.

Dr. Szeghő Katalin sk.
a tanács elnöke

Zanócné dr. Ocskó Erzsébet sk.
előadó bíró

Dr. Lengyel Nóra sk.
táblabíró